

Матни мазкури Маълумот дар бораи лоиҳа аз нусхаи англисии дар санаи 16-уми январӣ с.2015 таҳияшуда тарҷума шудааст.

Маълумот дар бораи лоиҳа

Маълумот дар бораи лоиҳа (МЛ) аз маълумоти мухтасар дар бораи лоиҳа ё барнома иборат аст: Чун МЛ корест дар ҷараён, баъзе маълумот шояд дар нусхаи ибтидоӣ дохил нест, вале дар баробари ба даст омадан ворид карда мешавад. Маълумот дар бораи лоиҳаҳои пешниҳодшуда пешақӣ ва ишоравиянд

Санаи таҳияи МЛ	-
МЛ таҷдид шудааст дар санаи	28-уми октябри с. 2014

Номи лоиҳа	Барномаи ислоҳоти фазои инвеститсионӣ - Зербарномаи 1
Кишвар	Тоҷикистон
Рақами лоиҳа/барнома	47099-002
Ҳолат	Пешниҳод шудааст
Мавқеи ҷуғрофӣ	Тоҷикистон

Дар таҳияи ҳама гуна барнома ё стратегияҳо, маблағгузорӣ намудани кадом як лоиҳа ва ё ишора намудан ба ҳудуд ё минтақаи ҷуғрофие, Бонки осиегии рушд ҳеч қазоватеро дар мавриди мақоми ҳуқуқӣ ё дигар мақоми ҳудуд ё минтақа наменаояд.

Таснифи бахш ва/ё зербахш	-
Таснифи мавзӯӣ	-
Категорияҳои ҷорисозии гендер	-

■ Маблағгузорӣ

Шакл/Тарзи кӯмак	Рақами тасдиқ	Манбаи маблағгузорӣ	Ҳаҷми маблағи тасдиқшуда (ҳазор)
Грант	-	Бонки осиегии рушд	20,000
ЦАМЪ			US\$ 20,000

■ Категорияҳои ҳифозатӣ

Барои маълумоти бештар, лутфан ба сомонаи зерин назар кунед:
<http://www.adb.org/site/safeguards/safeguard-categories>

Муҳити зист	C
Кӯчидани ғайриихтиёрӣ	C
Мардумони бумӣ	C

■ Тавсифи мухтасари масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ

Чанбаҳои экологӣ

Барномаи ислоҳоти иқтисодӣ паст намудани хароҷоти пешбурди соҳибкорӣ, тақвият додани ҷимояи инвесторҳо, афзоиши донишхоро доир ба технологияи замонавии истеҳсолоту бозорҳои берунӣ ба ҳадаф мегирад. Интизор меравад, ки барномаи пешниҳодшуда ҳеҷ таъсири манфии экологӣ нахоҳад дошт.

Кӯчонидани ғайриихтиёрӣ

Стратегияи гранти пешниҳодшуда ислоҳоти сиёсиро дар саросари кишвар ҷиҳати беҳгардонии фазои инвеститсионӣ ва рушди бахши хусусиро дар бар мегирад. Фаъолиятҳои дар доираи барнома пешбинишаванда қорҳои сохтмонӣ ва харидани заминхоро дар бар намегиранд.

Мардумони бумӣ

Стратегияи гранти пешниҳодшуда ислоҳоти сиёсиро дар саросари кишвар ҷиҳати беҳгардонии фазои инвеститсионӣ ва рушди бахши хусусиро дар бар мегирад. Ислоҳот дар тамоми минтақаҳо татбиқ мешаванд ва ба ҳеҷ гурӯҳи хоси аққолиятҳои миллии кишвар таъсири манфӣ надорад.

■ Ирибот, Иштирок ва Машварат бо ҷонибҳои манфиатдор

Дар раванди тарҳрезии лоиҳа

Ҷонибҳои асосии дахлдор соҳибкорон, инвесторҳо ва намояндагони бахшҳои ғайрирасмӣ ва хусусӣ мебошанд. Баҳрабардорони аввалдараҷа соҳибкорони кунунию оянда ва инвесторҳои мебошанд, ки аз фазои беҳгаштаи соҳибкорӣ манфиат ва дар мавриди технологияҳои муосири истеҳсолоту бозорҳои берунӣ донишҳои афзуда мебардоранд. Бо гурӯҳҳои мазкур ба таври мунтазам машваратҳо баргузор мешаванд.

Дар рафти амалигардонии лоиҳа

БОР дар рафти амалигардонии барнома ба таври мунтазам машваратҳо доир хоҳад кард.

■ Тавсиф

Барномаи пешниҳодшуда доир ба ислоҳоти фазои инвеститсионӣ рӯйкардест, ки бар сиёсати барномавӣ асос меёбад ва дорои се зербарномаи ислоҳотӣ буда, беҳгардони тавонмандиҳо ва имкониятҳои бахши хусусиро чиҳати ташкил ва густариш додани соҳибкорӣ ва тавлидоти маҳсулот бо арзиши изофӣ ба ҳадаф мегирад. Барнома (i) харочотҳои пешбурди соҳибкориро коҳиш медиҳад, (ii) ҳимояи инвесторҳоро тақвият медиҳад ва (iii) донишҳоро доир ба технологияҳои муосир истиҳсоли ва бозорҳои берунӣ меафзояд.

■ Асосноккунии лоиҳа ва робита бо Стратегияи миллӣ\минтақавӣ

Пас аз пош хӯрдани Иттиҳоди Шӯравӣ дар соли 1991, гузариши Тоҷикистон аз иқтисодиёти нақшавӣ ба иқтисодиёти бозаргонӣ дар муқоиса бо дигар кишварҳои узви ИДМ оҳиста аст. Ҳукумат ҳанӯз ҳам аз рӯи як қисми фаъолиятҳои истеҳсоли назорати мустақим дорад ва бевосита ба нархҳо дар якҷанд бозор таъсир мерасонад. Шурӯъ аз соли 2005, рушди иқтисодӣ бо назардошти пулҳои интиқоли асосан ба истеъмолот нигаронида шудааст. Сармоягузорӣ (маҷмӯи сармояи асосӣ) дар давраи солҳои 2009 – 2013 нисбатан паст буда аз ММД 14.4%-ро ташкил мекунад, ки он рушди минбаъдаи иқтисодӣ ва фароҳам овардани ҷойҳои кориро маҳдуд менамояд. Маблағҳои инвеститсионӣ ғолибан аз ҷониби ҳукумат ва шарикони рушд пешниҳод мешаванд; инвеститсия аз ҷониби бахши хусусӣ дар соли 2012 тақрибан 4% аз ММД-ро ташкил кардааст, ки он яке аз нишондиҳандаҳои пасттарин дар ҷаҳон аст. Бахши хусусӣ заиф боқӣ мемонад ва дар тавсеа додани қобилиятҳои чиҳати беҳбудии бештар бахшидан пешрафтҳои маҳдуд дорад. Камбудии зиёди иқтисодӣ- бахусус рақобатпазирии пастӣ маҳсулот – инъикосгари пешравии заифи бахши мазкур мебошанд. Ҷараёни пулҳои интиқоли ба баланд шудани қурби воқеии мубодила натиҷа шуда, рақобатпазирии содиротро коҳиш додааст. Шумораи номгӯи маҳсулоти нисбатан афзалиятноки содиротӣ аз 56 номгӯ дар соли 2000 ба 44 номгӯ дар соли 2012 поён омадааст. Сабади содиротӣ ба маҳсулоте мутғамарказ шудааст, ки тақозо ба онҳо дар бозори ҷаҳонӣ афзоянда набуда, коҳиш ёфта истодааст. Соли 2012, алюминий 65% ва пахта 14% арзиши умумии содиротро ташкил карданд. Шурӯъ аз соли 1991, беш аз 9,600 корхонаҳои хурд ва 1,300 корхонаҳои миёнаву бузург хусусӣ гардонида шуданд, ки ин ҷараён ба инкишофи бахши хусусӣ месоидат мекунад. Аммо аз соли 2005, саҳми бахши хусусӣ дар ММД босуббот дар сатҳи 55% боқӣ монд; ин нишондиҳанда дар муқоиса бо Қазоқистон (65%) ва Қирғизистон (75%) пасттар, вале аз Туркменистон (25%) ва Ўзбекистон (45%) баландтар аст. Бархӯрди пешниҳодшудаи барномавӣ ба БОР имкон медиҳад, ки дар робита бо рушди бахши хусусӣ маслиҳатҳои стратегӣ таъмин намояд ва ба ҳукумат дар амалигардони ислоҳоти марбута, ки шояд мушкилзо аст, кӯмак кунад. Кӯмак дар ислоҳоти низоми андозбандӣ бо пуштибонии БОР идома хоҳад ёфт. Стратегияи шарикӣ кишвар пуштибониро барои ислоҳоти бахши хусусӣ ҳамчун яке аз се афзалияти амалиётӣ дар бар мегирад. Шӯъбаи арзёбии мустақили БОР ба Бони осиегии рушд тавсия додаст, ки муколамаи худро бо ҳукумат ба сатҳи болотар бароварда, кӯмакҳо дар мавриди идоракунии чиҳати беҳгардони фазои соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ тақвият бахшида шаванд. Кумаки пешниҳодшуда ба Стратегияи рушди миллӣ 2007 – 2015 мутобиқ буда, он афзоиши инвеститсия ва рушди соҳибкорӣ бахши хусусиро авлавиятгузорӣ менамояд. Дигар фаъолиятҳои БОР инвеститсияҳои заруриро дар зерсохтори энергетика ва системаҳои техникаӣ таҳсилоти касбӣ маблағгузорӣ мекунанд. Шарикони рушд ба рушди бахши молиявии Тоҷикистон кӯмакҳои густурда ироя намуда истодаанд.

■ Таъсир ба рушд

Рақобатпазирии беҳтари маҳсулоти Тоҷикистон

■ Натиҷаи лоиҳа

Тавсифи натиҷа

Пешравӣ дар самти натиҷа

Қобилиятҳо ва имкониятҳои афзудаи бахши –
хусусӣ дар ташкил ва тавсеаи соҳибкорӣ ҷиҳати
тавлидоти маҳсулот ва ҳадамоти дорои арзиши
изофии баландтар

■ Зернатичаҳо ва пешравии амалигардонӣ

Тавсифи зернатичаҳои лоиҳа

Мақоми пешравии амалигардонӣ
(Зернатичаҳо, Фаъолиятҳо ва Масъалаҳо)

1. Қиммати камтар дар пешбурди соҳибкорӣ 2. –
Ҳимояи тақвиятёфтаи инвесторҳо 3. Донишҳои
афзуда доир ба технологияҳои муосири истеҳсолот
ва бозорҳои берунӣ

Ҳолати ҳадафҳои рушд

Тағйироти моддӣ

–

–

■ Имкониятҳои соҳибкорӣ

Санаи рӯйхатгирии аввал –

Ҳадамоти машваратӣ

–

Харид

–

Иттилоот дар бораи харид ва машварат

<http://www.adb.org/projects/47099-002/business-opportunities>

■ Цадвали вақт

Тасдиқи концепсия	24 октябри 2014
Таҳқиқи ҳолати воқеӣ	12 январи 2015 то 23 январи 2015
Чаласаи баррасии роҳбарият	13 июли 2015
Тасдиқ	–
Миссияи ниҳоии баррасӣ	–

■ Марҳалаҳо

№ тасдиқ	Тасдиқ	Имзо кардан	Эътибор	Пӯшидашавӣ		
				Ибтидоӣ	Таҷдиди назаршуда	Воқеӣ
–	–	–	–	–	–	–

■ Истифода

Сана	№ тасдиқ	БОР (\$ ҳазор доллари ИМА)	Дигарон (\$ ҳазор доллари ИМА)	Фисади холис
Пешниҳоди қарордод				
–	–	–	–	–
Пардохт				
–	–	–	–	–

■ Мақоми паймонҳо

Паймонҳо ба категорияҳои зерин тақсим мешаванд—ҳисобҳои тафтишшуда, кафолатҳо, иҷтимоӣ, бахшӣ, молиявӣ, иқтисодӣ ва дигарон. Мувофиқат ба паймон тибқи меъёрҳои зерин дараҷабандӣ мешавад: (i) Қаноатбахш—ҳамаи паймонҳо таҳти Категория мувофиқанд, ҳадди максималии як истисно имкон дорад, (ii) Қисман қаноатбахш—ҳадди максималии ду паймон дар категория мувофиқат намекунанд, (iii) Ғайриқаноатбахш—се ва ё зиёда паймон дар категория мувофиқат намекунанд. Тибқи Сиёсати иртибот бо ҷомеа 2011, дараҷабандии мувофиқати паймон барои Ҳисоботи молиявии лоиҳа танҳо ба лоиҳаҳои татбиқ мешавад, ки даъвати онҳо ба музокира пас аз 2-юми апрели 2012 сурат мегирад.

№ тасдиқ	Категория						Ҳисоботи молиявии лоиҳа
	Бахшӣ	Иҷтимоӣ	Молиявӣ	Иқтисодӣ	Дигарон	Кафолатҳо	
Грант -	–	–	–	–	–	–	–

■ Тамос ва маълумоти таҷдидшуда

Маъмури масъули БОР Рубен Баррето (rbarreto@adb.org)

Идораи масъули БОР Идораи Осиеи марказӣ ва ғарбӣ

Шӯъбаи масъули БОР Идоракунии давлатӣ, бахши молия ва шӯъбаи савдо, ИОМФ

Муассисаҳои амалисоз –

■ Пайвандҳо

Сомонаи интернетии лоиҳа <http://www.adb.org/projects/47099-002/main>

Рӯйхати санадҳои лоиҳавӣ <http://www.adb.org/projects/47099-002/documents>
